

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23Tos/81/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3122010376
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Javorková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3122010376.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Javorkovej a sudcov JUDr. Michala Antalu a JUDr. Lucie Horvátovej, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 10. augusta 2022 prejednal prejednal sťažnosť odsúdeného

J. Y.,

nar. XX.XX.XXXX v B., trvale bytom X. XXX/X, t. č. vo výkone trestu v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Ilava, ktorú podal proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 37Pp/104/2022 zo dňa 23.05.2022 a takto jednohlasne

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sa sťažnosť odsúdeného zamietá, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Partizánske sp. zn. 1T/9/2011 zo dňa 14.03.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 3To/65/2012 zo dňa 10.09.2012 bol J. Y. odsúdený pre zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zák. k trestu odňatia slobody vo výmere 6 rokov so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Uznesením súdu prvého stupňa bol podľa § 415 ods. 1 Tr. por. s použitím § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. zamietnutý návrh odsúdeného o podmieňané prepustenie z výkonu vyššie uvedeného trestu odňatia slobody.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odsúdený sťažnosť. V písomných dôvodoch sťažnosti uviedol, že je ľudsky pochopiteľné, že spočiatku mal s výkonom trestu adaptačné problémy. Sprísnenie trestu krajským súdom malo na odsúdeného devastačný psychologický účinok, s čím sa musel vyrovnáť a to si vyžadovalo určitý čas. Poukázal na to, že bol preraďovaný do diferenciálnej skupiny B a od toho času jeho správanie vo výkone trestu bolo stabilizované. Preto nesúhlasí s negatívnym hodnotením ústavu na výkon trestu odňatia slobody. V prípade nesplnenia druhej materiálnej podmienky dôvodil tým, že poukázal na skutočnosť, že v minulosti sa v prípadoch podmieňaného prepustenia dvakrát osvedčil. Odsúdený je kritický k svojej trestnej minulosti, v budúcnosti chce viesť riadny život a už sa nikdy nevrátiť do výkonu trestu. Poukázal na vážne zdravotné problémy. Na slobode má vytvorené vhodné rodinné a ekonomické zázemie. Na základe uvedeného žiadal zrušiť rozhodnutie súdu prvého stupňa a nariadiť probačný dohľad spolu s uloženými obmedzeniami a povinnosťami.

Krajský súd v Trenčíne, ako súd nadriadený súdu prvého stupňa, primárne zistiac, že podaná sťažnosť je prípustná, bola podaná oprávnenou osobou a v zákonom stanovenej lehote, na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré tomuto výroku predchádzalo a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Súd prvého stupňa správne procesne postupoval, keď o návrhu odsúdeného o podmieničné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody rozhodoval na verejnom zasadnutí. Odsúdený tu mal možnosť vyjadriť sa k priebehu svojho výkonu trestu odňatia slobody, ako aj k dôvodom, pre ktoré navrhoval svoje podmieničné prepustenie.

Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa ďalej vyplýva, že tento sa dôsledne zaoberal zákonnými podmienkami pre podmieničné prepustenie podľa § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., ktoré musia byť splnené súčasne (kumulatívne). Možno prisvedčiť jeho názoru, že odsúdený spĺňa len formálnu podmienku z pohľadu výkonu potrebnej výmery trestu odňatia slobody, pričom u neho nie sú splnené obidve materiálne podmienky. Prvá materiálna podmienka spočíva v polepšení sa odsúdeného a jej nesplnenie správne vyhodnotil už súd prvého stupňa. Na očakávaní vedenia riadneho života odsúdeného po prepustení na slobodu je založená druhá materiálna podmienka.

Krajský súd považuje v prvom rade za potrebné zdôrazniť, že o výmere trestu, teda aj o dĺžke pôsobenia výchovného účinku tohto trestu na odsúdeného, rozhoduje už súd, ktorý vydal právoplatný odsudzujúci rozsudok. Na druhej strane ale zákonodarcu ustanovil možnosť predčasného podmieničného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody. Z právnej úpravy tohto inštitútu nepochybne vyplýva, že zákonodarcu prezumuje možnosť nápravy páchatelov trestných činov v rámci výkonu trestu odňatia slobody do takej miery, že i kratším výkonom tohto trestu, než ho uložil súd v odsudzujúcom rozsudku, je možné pri správnom výchovnom pôsobení a pri nadväzujúcom plnení povinností odsúdeného a jeho správaním preukazujúcim polepšenie dosiahnuť výchovný účel trestu. Teda nápravu páchatel'a trestného činu, aby sa do budúcnosti už nedopúšťal trestnej činnosti aj pri jeho pobyte na slobode. Zákonodarcu neurčil povinnosť súdu podmienične prepustiť každého odsúdeného (podľa § 66 ods. 1 Tr. zák. súd môže odsúdeného podmienične prepustiť...), ale ponecháva na úvahu súdu na základe dôkazov posúdiť, či výchovný účel trestu odňatia slobody aj kratšieho trvania zapôsobil na toho ktorého odsúdeného v takom rozsahu, že z hľadiska zabezpečenia ochrany spoločnosti nie je potrebné, aby vykonal celý uložený trest odňatia slobody.

V zhode s názorom súdu prvého stupňa krajský súd konštatuje, že počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody u odsúdeného nedošlo k adekvátnej náprave (k polepšeniu). Správanie odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody nie je na požadovanej úrovni. Z hodnotenia odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody vyplýva, že tento plnením povinností a svojím správaním nepreukázal polepšenie. Nedostatky sa vyskytli hlavne v zachovávaní slušnosti v kontakte s osobami, s ktorými prichádzal do styku. V situáciách, ktoré nedopadli v jeho prospech, podľa jeho predstáv sa správal nátlakovo, teatrálné, nejednal racionálne, ale emotívne, jeho vystupovanie obsahovalo prvky arogancie, manipulácie, verbálnej agresie. Ďalej z hodnotenia vyplýva, že bol iba jedenkrát disciplinárne odmenený a celý jeho výkon trestu možno charakterizovať ako kolísavý. Uvedené viedlo k sprísneniu jeho režimu a zaradenie do diferenciacnej skupiny "C", a to od 06.11.2018. Odsúdený mal problémy so správaním dlhodobejšie, nakoľko až od 01.03.2022 mu bola zmenená diferenciacná skupina na "B". Pre objektívne posúdenie jeho osoby je potrebné uviesť, že síce mal aj pozitívne zápisy, ktoré sú súčasťou hodnotenia, avšak pre podmieničné prepustenie musí odsúdený splniť podmienku riadneho života počas celého výkonu trestu, a teda musí ísť o dlhodobé, bezproblémové zvládnutie podmienok výkonu trestu, čo však u odsúdeného nemožno konštatovať. Súd prvého stupňa tak správne vyhodnotil, že nedošlo k náprave tých povahových vlastností, ktoré ho dovedli do výkonu trestu odňatia slobody.

Zmysel podmieničného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu bol páchatel' automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmieničné prepustenie je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život, a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy. Takou okolnosťou, ktorá má pri rozhodovaní o podmieničnom prepustení význam, je aj predchádzajúci spôsob života odsúdeného vrátane jeho trestnej minulosti. Posúdenie otázky prípadnej recidívy je svojím spôsobom vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, pričom súd je vždy odkázaný na objektívne okolnosti, medzi ktoré je nutné považovať i doterajšie sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti, vrátane jej početnosti.

Krajský súd považuje nápravu odsúdeného za sťaženú, nakoľko je osobou so sklonmi k páchaniu trestnej činnosti. Doposiaľ bol odsúdený 12-krát súdne trestaný, pričom vo výkone trestu odňatia slobody je už po 4-krát. Zhodne so súdom prvého stupňa považuje aj krajský súd za dôležitú skutočnosť, že odsúdenému už boli opakovane prostredníctvom podmieneného prepustenia skrátané tresty, bola mu uložená podmienka s tým, že odsúdený bude ďalej viesť riadny život. Napriek uvedenému, k zlyhaniu odsúdeného opakovane došlo, a odsúdený sa opakovane dostal do výkonu trestu. Po prvom podmienenom prepustení odsúdenému pribudlo do registra trestov 7 záznamov, po druhom podmienenom prepustení 3 záznamy. Je preto možné ustáliť, že skôr uložené tresty vôbec nespĺnili svoj prevýchovný účel a neviedli ho k vedeniu riadneho života. Odsúdený tak nevyužil „viacnásobnú šancu“ preukázať, že výkon trestu odňatia slobody u neho nie je potrebný. Preto sa javí pôsobenie na jeho prevýchovu len plynutím skúšobnej doby, prípadne aj s nariadením probačného dohľadu nad jeho správaním s uložením obmedzení a povinností v skúšobnej dobe ako nedostatočné. Predchádzajúci spôsob života odsúdeného nedáva pre súd dostatočnú záruku, že jeho protiprávne konanie sa už nebude opakovať. V jeho neprospech svedčí aj ústavom konštatované stredné riziko recidívy trestnej činnosti a jeho nepriaznivá resocializačná prognóza.

Vzhľadom na trestnú minulosť odsúdeného, porušovanie noriem správania sa vo výkone trestu a vysokú pravdepodobnosť recidívy nemožno dôvodne predpokladať, že by sa odsúdený napravil už po výkone časti uloženého trestu odňatia slobody a že by po podmienenom prepustení viedol na slobode riadny život.

Ak nie sú splnené hmotnoprávne podmienky podmieneného prepustenia sú odsúdeným uvádzané zdravotné problémy vo vzťahu k tomuto konaniu neopodstatnené. Odsúdený má právo na poskytnutie adekvátnej zdravotnej starostlivosti aj vo výkone trestu odňatia slobody.

Záverom krajský súd uvádza, že účelom trestu je najmä ochrana spoločnosti pred páchatelom trestnej činnosti a trest má odrádzať aj ostatných členov spoločnosti od páchania trestných činov. Na základe uvedených skutočností považuje krajský súd v záujme dovŕšenia nápravy odsúdeného a splnenia účelu uloženého trestu odňatia slobody, aby tento ďalej vykonával (vykonal).

Z vyššie konštatovaných dôvodov rozhodol krajský súd tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.